

UJIENAI

tuviska

A

moteriškė vienuokė namuose, alų ir šaknių iš viso visokių apš-

J.T.C., paiki gy-
EDOFFO STO-
skilvio ligas.

WIST
oklyn, N.Y.

grynus vais-
teigpi tur-
o, trenerio
ias dieles.
ytis į mustų
didžiausia

št adreso:
rine str.,
Pa.

S

ison Str.,

IN

vynas, ilke-

B, N.J.

-A.

DS.

Street.

t. Waters

TUVĖ.

lo

lad. Pa.
vyras,
uviskal.

DARBININKAI VISŲ SALIŲ, VIENYKITĖS!

KOVA

Lietuvių darbininkų savaitinis laikraštis,
išleista kas penktą dieną, Philadelphia, Pa. U.S.A.

Prenumerata:

Ant metų į visas šalis svieto..... \$ 2.00

Ant pusės metų..... \$ 1.00

Apgarsninių prekių:

Eyk! colis žemė: mėnuo už colį 1.00; metai
už colį \$ 10.00.Siunčiant raštus, pinigus ir visuose
kituose reikaluose susisėmiant adresuokit:„KOVA“
412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.

KOVA

„KOVA“ The Lithuanian weekly, pub-
lished every Friday, by J. O. SHRYVDAAS,
412 Siegel str. Philadelphia, Pa.

Subscription rates:

One year in all parts of the world \$ 2.00
Six month — — — — — \$ 1.00

All communications should be addressed to:

„KOVA“

412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.

ORGANAS LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ PARTIJOS AMERIKOJE.

Nr. 28

Philadelphia, Pa. 13 Liepos (July) 1906 m.

Metas II

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Kas tai yra Socijalizmas.

Socijalizmas yra mokslas politiško persikeitimo; mokslas praktinius ir idealų, kuris priduoja politiškąją išmintį. Politiškas persikeitimas, socijalizmo skelbiamas, įves brolišką draugiją.

Mokslas socijalizmo išrodinėja, kaip žmogus stovi dabar ir kaip jis stovės ateities istorijoje. Tai yra evoliucijos filiozofija, pranašaujanti laimingesnį draugijos surėdymą.

Socijalizmo uždavinys yra įkūnyt visus žmonijos ir atskirų tautų troškimus, visus tikėjimiskus ir moraliskus šėdien skelbiamus idealus. Tiktai socijalizmas teisingai perstato imtynes arba kovą už buvį, einančią tarpe privatiškos savasties ir tarpe milijonų proletarijato.

Didžiausias socijalizmo principas yra kova darbininkų kliafos, prieš kliašą kapitalistų, kova už įgijimą politiškos galybės ir ekonomiškos neprigulmybės. Politiška partija darbininkų kliafos, visų tautų, yra internacionališka (tarp-tautiška); ji turi savo vyriausią žinybą (biurą) mieste Erussel, Belgijoje. Jos siekis yra organizuoti darbininkų kliašą, ko-žnos tautos, į vieną abelną politišką partiją, skirtingai nuo kapitalistų partijų; tikslas jos yra padaryti darbininkų kliašą didžiausia ir rėdiančią partiją viso svieto politikoje.

Darbininkai viso svieto organizuojasi dėlto, idant iškariaut kooperatyvišką tvarką. Teip, kad žemė, mašinerija, produkcija (išdarbystė), išsidalinimas, žemės ir išdarbystės turtai pereitų iš rankų privatiškų, korporacijų ir individualų, į rankas darbininkų kliafos. Kada darbininkų kliaša paims priežiuron ekonomiškas ir politiškas spēkas, jie apvers savo pergalėjimą gerovei visų žmonių, taps prašalinta skirtumai luomų ir perkels produkciją (išdarbystę) nuo privatiško pelno, į naudojimą visų žmonių. Tik tada bus išsiliuosavimas žmogaus iš ekonomiškos ir politiškos verguvės, ir tada pradės žmonija žengt prie tikro progreso

ir išsiplėtojimo savyje.

Ilgą laiką socijalistai tyrinėjo istoriją; su didžiausia atyda studijavo ekonomiškąją pasaulio išsiplėtoją, ir priėjo prie neužginėjimų faktų, kad draugijos papročiai, tiesos, tikėjimiskos idėjos ir šimyniški susinėsimai, paėjo nuo ekonomiško permainų žmogaus progrose. Istorija parodo, kad visoki žmonės, gyvenanti įvairiose ekonomiskose sąlygose, susitaisė teipgi įvairias institucijas ir moraliskumus. Kova už buvį visur viešpatavo. Kur žmonės daugiau turėjo duonos, ten aukščiau pašoko ir prote. Taigi aiškiai matėsi, kad ekonomiškas padėjimas žmonių buvo vyriausias jų gyvenimo vadovas, jų kelią rodanti žvaigždėlė.

Anksčiausiose gadyrėse žmonės kožnas dirbo po savi. Paskiaus kraujo grupos susidėjo iš didelių šeimynų su politiška ir ekonomiška abiejų lyčių lygybe. Po tukstancijų metų išsidirbimo, mėš randame žmogų perijode patrijarkizmo, kuriame visokia produkcija (išdarbystė) yra varoma didelėms šeimyniskomis grupomis. Daug vėliaus vyrai atėmė nuo moterių politiškas ir ekonomiškas tiesas, kuomet dalinosi darbo vaisius; čia jau vyrai priskaitė sau ekonomiską patyrimą, o moteris priskyre vien prie naminio gyvenimo. Tokiam atvėjy, tolesnis išsivystymas produkcijos (išdarbystės), su pagelba išradimų ir atradimų, buvo priešas visuotino iškrikimo didelių šeimynų iš komunistiško (bendro) sugyvenimo. Draugija, nors riėsi į didesnius ryšius, bet joje radosi luomai: žmonių aukštesnių ir žemesnių.

Kur mėš vadiname anksčiausiai apsicivilizavusiose valstijose, įvyko rakina-moji [chattel] vergija ir pirklystė vergais, kuri užsiliko per ilgus šimtmečius ir nevisai dar išnyko ir iki šiai dienai. Velešniame laike pradėjus vergijai šen ir ten nupult – ypatingai su išradimais naujųjų išdarbystės budu, dar įsikurė sistema feodalizmo. Joje jau sumažėjo vergija, bet baudžiava viešpatavo. Bet ilgainiui, su atradimais naujų žemės

kraštų, teipgi įsigalėjus karaliams, daėju prie nupuolimo ir feodalizmas; galingi baronai, kunigaikščiai ir abelnai aristokratai pavirto į pramoninku-buržujų kliašą, kuri ir išdirbo dabartinę sistemą kapitalizmo.

Kapitalizmas išaugo į naują vergiją, vadinamą industrijine. Jis naujausiomis mašinomis prarijo smulkius išdirbėjus, ir sutvėrė kliašą žmonių beturčių, kurie dėl užlaikymo savo gyvasties neturėjo kitos išėigos, kaip tik parduoti savo darbo spēkas. Ši kliaša dabartiniame laike vadinasi proletarijatas. Jis yra kapitalizmo vergas. Kapitalistai įsitaisė savo mašinas ir apvaldė visus prigimties šaltinius: žemę, vandenius, kasyklas, geležinkelius, pabirkus. Darbininkams gi nieko nebeliko, tik jų rankos ir tuščias pilvas. Idant prasimaitint, jie eina pas kapitalistus ir prašo pavelijimo ant jų mašinų dirbt. Vienok, kada darbininkai viską padirba, tai tą pasiima kapitalistas. Jiems gi primeta mažą dalelę iš to darbo, kurią mėš šėdien vadinamė mokestim. Vienok toks išdirbimo budas pasidarė labai kėblus, nes pabirkų savininkai negali patįs sunaudot tą ką darbininkai padirba. Kapitalistai siulo tuos darbininkų išdirbinius jiems patiems išpirkt. Bet, kadagi darbininkai niekados negauna pilno užmokesčio, t.y. kiek verti yra padaryti jų daiktai, kaipgi jie gali tuos daiktus nuo kapitalistų išpirkt? Čia tai ir pasirodė visa baisybė tos skriaudos, kurią kenčia darbininkų kliaša. Jie dirba ir savo darbo vaisių neapturi. Priešingai, savininkas mašinerijų nieko nedirba ir gyvena pilnam užsiganėdinime.

Todėl, dabar prisiartino persikeitimas. Reikia prašalint nedirbančius savininkus nuo mašinerijų ir įsteigt sątaika, arba harmoniją tarp kapitalo ir darbo. Tas įvyks per atėmimą visokių darbo įrankių nuo pavienių ypatų ir pavertimą jų naudojimui darbininkų kliafos.

Viršui privestas dalykų stovis yra randamas visuose dabartiniuose kraštuose.

Abelnai imant, rasime kad kapitalistų kliasa turi po savo ranka visos pasaulės produkciją (išdarbystę) ir tuomi ji engia darbininkų kliasą. Pati gi produkcija tapo tarptautiška, ir tvirčiausios pramonės tautos išsidirbo pas save tokias sąlygas, kur keli magnatai valdžiavoja abelėną gyvenimą tautų. Jau nebėra lenktinių amatuose. Minios proletarų pradėjo kilt sąmonėje ir visur gyvai apsiroiskia varu veržiantis draugijoje persikeitimas.

(Užbaiga bus)

J. Szunskis.

Ko mes turime streikuodami reikalaut?

(Atsišaukimas)

1. Turi būti visai atmestos kumečių (ordinarėikų) pačių dienos ir linų rovimas, kur tai da yra likę. Kur tiktai peireitais metais mūsų draugai patįs per streikus vadovavo, visur buvo moterų dienos visai išnaikintos; už išeitąsias dienas turėjo ponai atlyginti daugiausia po 35 kapeikas už dieną.

2. Turi būti padidinta kumečiams (ordinarėikams), šerikams, arkliniams ir kitiems alga ir ordinarija. Dabar algos labai nevienodos: kur tik darbininkų yra daugiau ir jie mažiau susipratę, jau daug menkliau jiems yra mokama – reikia rupinties, kad visur maž-daug vienodos algos ir ordinarija būtų duodama. Alga ir ordinarija turi būti atiduodama pamėnėsiui, o da geriau, kas dvi nedėli; jei tik koks ponas-veidmainys sakosi negalįs to ir to, atėjus laikui, duoti arba neturįs iš ko, tuoj streikas! Be to dar ordinarija tur būti atiduodama darbo laike vyrui arba moterei, o ne butinai tiktai moterei, kaip tai kai-kuriuose dvaruose yra įvesta; važiavimas į maluną teipat turi būti darbo laike. Javai tur būti geri, o ne kokie pasturlakiai arba priplėkę, supuvę. Jei sunku su tuo pašaru, kuri ponas duoda, karvę išlaikyt, tai turi būti pridėta pašaro. Kumečių karvės tur būti gamos kartu su ponų karvėms. Kas neturi karvės, turi kasdien gaut po 2 gorčių gero pieno – mašininio (iš centrifugos) visai nereikia, nes nuo jo tik ligą žmogus tejsivaro.

3. Turi būti sutrumpintas darbo laikas. Dabar kai-kur prasideda darbas vos tik saulė teka, o baigiasi, visai sutemus; pietų nespėja žmogus pavalgyt ir jau vėl prie darbo; žiemą kai-kur da tebėra gaidziagystė (gaigystė). Tokiu budu kartais per didžiausius darbus žmogus tegauna pasilsėt 5–6 valandas. Mēs turime reikalaut, kad darbas tęstųsi nuo Jurginių iki Baltramiejaus (nuo 23 balandžio iki 24 rugpiučio) nuo 5 valandos ryto iki 7

vakaro; pusryčiams turi būti duodama valanda, pietums – 2, priešpiečiams ir pusdieniui (paludieniams) – po pusę valandos; yra koksai labai greitas darbas, tai ir ilgiau galima dirbt, bet tuomet už kiekvieną valandą turi būti užmokėta darbininkams po kokią 15 kapeikų – tai jau yra įvesta kai-kuriuose kraštuose. Likusiam laike turi tęsties darbas nuo saulės lig saulės; žiemą – pusryčiai su žiburiu, pietums – valanda. Darbai naktį visai tur būti panaikinti. Šventą dieną neturi būti kumečiams nėjokių «dežurstvų» ir važinėjimų. Turi būti visai atmesti darbai nuodaliai, kadagi tokie darbai darbininkui atneša be laiko nesveikatą ir prapultį. Kumečiams turi būti duodamos 4 dienos ir arkliai savo darbams apsidirbt; teipat turi būti duodami arkliai į maluną, bažnyčią, pas daktarą nuvažiuot.

4. Kitiems dvaro darbininkams ir darbininkėms teipat turi būti padidinta alga ir sutrumpintas darbo laikas: tarnaitės [slugilės] vasarą tur keltis ne anksčiau 4 valandos [ketvirtai pasibaigus], o jų darbas tur baigtis ne vėliau 8; po pietų joms turi būti duodama po 2 valandų pailsio. Dvaro valgymas turi būti geresnis duodamas, 4 kartus per nedėlią su mėsa. Padienėms moterims (darbas nuo pusryčių savo valgymu) turi būti mokama po 40 kapeikų; per sunkiuosius darbus – daugiau. Karvių melžėjos, tris kartus melžiant, turi gaut per mėnesį po 3 rublius, o du kartu melžiant – po 2 rub. 20 kapeikų (ant vienos melžėjos maž-daug tur pareiti po 8 karves). Visokių meisterių darbas turi tęsties nuo 6 valandos. Kur yra vadinamieji žemininkai arba kolionistai, jie turi eit ponui dirbt per nedėlią tiktai 3 dienas; jų moterims teipat, kaip kumečiams moterims, turi būti visai atmestos dienos – grėbimas, linų rovimas; ordinarija tur būti jiems padidinta perpus tiek, kiek kumečiams [ordinarėikams]. Kas negali ir šventą dieną nuo savo darbo atsitraukt, tur būti kas trečias šventadienis atliuosuojamas – ponas į jo vietą tai dienai tur pasamdyt kitą žmogų. Visi darbo įrankiai turi būti dvaro – kirvis, spatas [lopetas], dalgė, virvės ir tt.

5. Visiems dvaro darbininkams ir darbininkėms tur būti už pono pinigų daktaras ir vaistai (liekarstos). Už sergamą ir teip dėl svarbių priežasčių praleistą laiką neturi būti atskaityta iš algos. Tur būti įtaisytos žmonėms geros pirtys ir šuliniai; darbininkų gyvenimai tur būti geriau apžiurėti; niekur negali būti sukišti po dvi šeimyni vienam bute.

6. Turi būti įtaisytos mokyklos darbininkų vaikams ir suaugusiems arba bent už pono pinigų turi būti samdomi jiems

mokintojai arba mokintojos. Mokinama turi būti prigimta žmonių kalba.

7. Su darbininkais visi ponai ir ponėliai tur gražiai apsieit, neužgaut jų nė žodžiu, nė kumščia. Biauirusi užveizdos (urėdai, akamonai) ir sukčiai-raštininkai tur būti visai išvaryti iš dvaro – tokiu budu pernai per streikus darbininkai atstatė kelis užveizdas.

8. Tose vietose, kur pernai buvo streikai, ir ponai prizadėjo išpildyt darbininkų reikalavimus, bet paskui nešpildė, visų pirma mēs turime reikalaut, kad viskas, ką pernai buvo sutikę ponai pridėt, tuojaus dabar būtų atlyginta; teipat tuojaus tur būti atlygintos visos darbininkų skriaudos, per tuos metus padarytos.

9. Dėl streiko nieks negali būti pavyrtytas ir niekam negali būti už tai kiek iš algos atskaityta. Atstatyt darbininką tegalima tik didžiumai darbininkų nutarus.

Žinoma, tai da toli ne visi darbininkų reikalavimai, o tiktai svarbesnieji; kiekvieno dvaro darbininkai patįs geriausiai pažįsta savo reikalus ir lengvai gali juos papildyt. Panašius reikalavimus galima paduot ir turtingesniems gaspadoriams, jei kur darbininkai norėtų savo padėjimą pagerint. Tik drąsiai, vyrai, šokim prie darbo, o tikrai laimėsim! Moters, nekludykit jųs vyrams streikų kelti, nes nuo to ir jųs padėjimas daug pasigeris! O jei mēs patįs nieko nedarysime, nieks kitas už mus nepadarys, ir turėsime mēs per visą savo amžių tokį, kaip dabar, vargą vargti.

Lietuvos Socialdemokratų Partija
Gegužis, 1906 m.

Revoliucijinis Rusijoje bruzdėjimas.

Po garsaus Sevastopoly sukilimo dar nebuvo tokio, kaip dabar atsitiko Tambovoj. Czielas kavaleristų pulkas atsiskė nuo paklusnybės aficeriams. Apsiautė maištininkus caro ištikimas pulkas, bet insurgentai jį atšaudė, užmušė vieną aficerių ir kareivį. Po to maištininkai suėjo barakuosna ir užsisklandė barikadomis. Cenzura aštriai draudžia laikraščiams talpint visus išgalius apie sukilimus armijoje. Dngia nabagė savo pasenusio kuno (samoderzavijos) išklibimą. Bet veltui. Nebėra tos galybės ir grosos armijoje. Aiškiai tą rodo Tifliso militariska byla. Kada kovos mėnesys buvo ten kaukaziečių sukilimas, tai daug kareivių atsisakė į žmones šaut. Už tai juos apkalo pančiais ir teisė karės teismu. Neseniai 27-ius kareivius teismas pasmerkė sušaudyt. Bet vos tik pasigirdo sukilimai Preobražensko pulko Peterburge, tuojaus ta ištarmė tapo sunaikinta, o pamainyta lengu areštu.

Ust-Medvedicoje, Doniečių kazokų vietovė, atsarginiai kazokai atsisakė eit tarnystėn, dėlto jog juos ketino išdalīt po miestus į policijantų vietas. Szuny vietos ir kazokai nebenori pildyt. Miestely Uzvoka kazokai atsisakė šaut į manifestantus; užtai juos kuogreičiausiai išbogino iš tos vietos. Iš visų vietų, kazokais apgyventų, pareina žinios labai rusčios. Pirmiaus kazokai buvo paklusniausis caro valdžios gaivalas, neapkentė «dumos» ir jos radikališkųjų atstovų, pasiryžę buvo skerst žmones vardan revoliucijos malšymo, vardan tėvynės gelbėjimo. Dabar viskas persimainė. Caro tarnai pradeda virst į tarnus žmonių. Ir tas tai verčia biaurios senosios tvarkos siaubūnus jieškot sau talkininkų tarpe savo priešų – demokratų. Jau Trepovas viešai apskelbė, kad busianti išrinkta ministerija nauja, prie kurios busę prileisti ir demokratai. O demokratai apskelbė nuo savęs, jog jie kariausę, kaip su biurokratais taip ir su radikalais (socialistais, revoliucionieriais ir atstovais «Triuso grupos»). Lengva permatyt, kas iš demokratų ženybos su samoderžavija išeis: atsinaujis «atnaujintos» priespaudos, iškils malšymai žmonių netenkinumo, kaip ir dabar kad tukstančiai vaitoja kalėjimuose, buriais gena Sibirān, karia ir šaudo, policija gvaltavoja elementariškiausias žmogaus laisvės tiesas!..

Kad Rusija stovi ant revoliucijos kelio, ir kad trumparegiai «ramieji» liberalai tą kelią vis ir vis pataiso, paplatina, – tai tam tiki viso svieto spauda. Revoliucijos priešai, talkininkaudami carizmui, ištikrųjų didžią paslaugą daro revoliucijai. Ir už tą jiems reikia ištart ačiū. Jie lošia rolę priedvarinių juokdarių...

Prancuzijos paštariejie rinkimai ir socialistai.

Prancuzijos, šiame pavasary perėję rinkimai labai maloniai vietinius socialistus suvylė. Tokiose sunkiose apstovose prancuzai draugai turėjo darbuotis, kad beveik nė vienas iš jų nesitikėjo ant kokių nors rinkimuose laimėjimų. Vienok jie gavo daugiau, negu galėjo kada tikėtis.

Kaip socialistų spauda apskaitliuoja, tautos pirmiejie šimet balsavimai šep išėjo: 1.330.000 gavo konservatyviniai liberalai, 3.100.000 – socialistiniai radikalai, 380.000 – nacionalistai (tautininkai), 1.170.000 – progresistai, 850.000 – republikiniai, 960.000 – socialistai, 160.000 – neprigulmingiejie socialistai.

«Neprigulmingiejie» socialistai yra žmonės laikantiesi pažvalgų Millerand'o, Gerault'o, Richard'o ir kt., kurie

nenori pasiduot partijinėms taisyklėms, tai yra nepripažįsta vieno, ką visur socialistai stato ant aukščiausios vietos, būtent – galybės organizuoto darbo. Abelnai balsai išsiskirstė ant aiškiausių ruožų, negu kada buvo ikišioliai. Ir nors socialistų vidutinė stiprybė skaitosi apie 900.000 balsų, tečiau sulyginus rinkimus pirmesniuosius, galima drąsiai tvirtinti, kad tikroji socialistų balsų stipruma yra apie 1.120.000.

Pirmesniuosiuose rinkimuose, kaip paduoda laikraštis «Temps», buvo deputatų išrinkta taip: konservatų 76, nacionalistų (tautininkų) 29, progresistų 59. Viso 164. Tuos galima visus parakuot prie atgaleivių. Priešingų jiems gavalų deputatų išrinkta tiek: kairiųjų 65, radikalų 83, socialistų radikalų 75, susijungusių socialistų 33, neprigulmingųjų socialistų 12. Viso 267. Tie visi yra maždaug radikalai ir pirmžengiai. Bet rinkimai pirmiejie nevisai teisingi esą: 156 sėdynės užprotestuota ir varyta per varžytynes į antrus rinkimus. Kiek socialistai laimėjo antruose, netrukus sužinosme. Tuomtarpu abeinai Prancuzijos nuomonė yra, kad socialistai laimėjo didelę pergalę. Tėnykščiai laikraščiai visi tą patį sako. Drg. Jaures (sk. Žores) tvirtina, kad pasidauginimas socialistų balsų paeinąs nuo sekuliariškų (svietišku) mokslaviečių, kurios jau nuo 20-ties metų atgal visur buvo įsteigiamos ir kurių mokiniai dabar jau pradeda balsuot. Ypač smagu, kad tarpe sugryžusiųjų į deputatų Palatą yra ir drg. Julius Guesde, gabus skelbėjas marksistikojo socializmo Prancuzijoje.

Antruose rinkimuose 18 tikrų partijos kandidatų, ir 7 iš abazo socialistų neprigulmingųjų tapo išrinkta. Tokiu budu viso labo išrinkta tikrų socialistų 51 ir neprigulmingųjų 19. Abelnai stipruma socialistų susideda deputatų Palatoje iš 70. Pirmiaus tebuvo 48.

Telegramai iš Paryžiaus parėję čia kokią dieną praneša didelį bruzdėjimą tarpe sočių buržujų, kuriuos padilgino aukščiau minėto socialistų marksiečių vado, drg. Guesde's papranašavimas, jog 1910-uose metuose jo slaugemoji partija, bus viešpataujanti partija Prancuzijoje. Drg. Guesde yra žinomas, kaipo niekuomet nešnekąs tuščio. «Prancuzijos darbininkų kliaša», jis sako, «gali ramiai žiūrėt pirmyn į išrišimą sociališkos problemos, kurs ateis ne vėliau 1910 m. Trijs milijonai prancuzų balsų stos užpakalin tojo programo, kurs reikalauja kapitalistų eksproprijacijos (t.y. perėmimo nuo pavienių kapitalistų visų šalių turtų). Gali but kad tas įvyks dar anksčiau. Joku budu nebegalima pave-

lyt ilgesniam buržuazijos viešpatavimui slogint laudę. Dalykai atkako iki tokio istorijos laipsnio, kad pati valdžia tapo prispirta į kampa. Tas umai pagimdys kovą, kadaži, suprantama, jog valdžia gindamosi griebsis už savo ištikimo ginklo – armijos. Bet kada ateis laikas paliepimo šaut į žmones, armija pakels revoliuciją ir kanuolės atsikreips prieš liepėjus».

Gal akyva bus draugams žinot, kad Prancuzijos parlamente, tarpe socialistų deputatų yra teipgi negras, Legitimus, kurs, drauge su draugu Gerault-Richard, tape išrinktas nuo Gvadeloupe kolionistų; abu jie priklauso prie pažangiojo socialistų sparno, teip vad. «revizionistų». Kolionija Guyana teipgi nusiuntė parlamentan socialistą, drg. Franconie.

NUTARYMAI

Antrojo LSPA. Susivažiavimo.

(Tąsa.)

11. Kadaži vienam, prie organo esančiam redaktoriui sunku apmatyt visas socialistų judėjimas pasauly; sunkios redakcijos sąlygos nevisuomet prileidžia jį prie visų darbininkikojo judėjimo šaltinių ir laikas nepavelija tiek pagamint literatūros, kiek reikėtų, – todėl Susivažiavimas išrinko tam tikrą Literatūros Komisiją, kuri rūpįsis pagamint raštų iš visokių socializmo šakų, žinias apie krutėjimą viso svieto socialistų; tuom prigelbės redaktoriui darbe ir lavinsis draugai viešoje rašliavoje triustis. Komisijon priduotos raštus redaktorius turi tiesą taisyti, trumpjti arba ir atmeti, – pagal savo nuziurėjimo. Komisijon jėjo šie draugai: Dr. J.T. Želvienė, F.Matulaitis, K. Gugis, A.Petratis, J.Ilgaudas, J.Szunskis, J.Perkunas, F.Bagočius, J.Grinius, F.Živatkauckas, J.Krumas.

12. Užklausus tuliems draugams, ant kokių išlygų spaudinasi «Kovos» Redakcijoje pašaliniai (ne partijos) raštai, drg. J.O. Szirvydas paaiškino, kad jis samdo kitą zecerį, kuriam ir apmoka savo kaštais. Prie to privertė sunkus padėjimas, nes partija neapmoka su laiku algos ir pragyvenimo reikia jieškot pašaliniais keliais. Partijos kaštai prie to neturi nieko bendro. Vien tik drg. J.O. Szirvydas užklausia, ar partija pavelys tam tikslui vartot raides. Tame pačiame klausime kiti draugai įnešė, ar negeriau tat butų, kad pati partija užsimtų pašaliniais darbais ir statytų dar vieną zecerį. Bet čia pasirodė, kad reikės pirkt spaudomosios mašinos, nuran davot didesnis butas ir tt.; abelnai lėšos spaustuvės reikalauja tuojau keleto šimtų dolerių, ir kasnėdėl paskui vėl dau-

giau. Todėl susivaziavimas, tą viską ap-svarstęs, palieka visą po senovei ir pa-velija vartot raišes pašaliniais raštams dėl palengvinimo redaktoriui pragyve nimo.

13. Pripažinta drg. J.O.Szirvydas vy-riausiu LSDP. raštų atstovu Amerikoje. Visiems draugams mūsų Partijos liukė-jama, reikalaujant LSDP. raštų, kreiptis prie drg. J.O.Szirvydo, kaip atstovo L SDP. literatūros. Tečiau čia palikta draugams pilna autonomija: kuriems pa-rankiau yra kreiptis kitur, tedarai kaip kam patinka.

14. «Kovos» pakraipa ir taktika, di-džiama balsų pripažinta už gerą. Toks pat palikta ir antgalvis iki to laiko, ka-da čarteriuosime mūsų Partiją.

15. Padidinimas organo vienbalsiai pripažinta už reikalingą. Užklausta Re-dakcijos, kiek tam reikalui reikėtų fon-do. Pasirodo, kad maždaug apie \$ 300. Reikia surast padidinimui «Kovos» Fon-do budai. Čia buvo išreikšta dvejopa nuomonė: vieni atstovai įnešė, kad už dēt ant kožno sąnario, per du ar tris mė-nesius, ekstra-mokestį po 25c.; kiti tvirtino, kad liuosoro aukavimas bus gau-sesnis ir vaisesnis. Balsuojant didžiama pasiliko prie geros valios paaukavimų. Susivaziavimas karštai užkviečia visus draugus prie parėmimo to didelio reikalo.

16. Centro Komitetas pranešė, kad labai reikalinga yra išleidinēt agitatyvi-nius atsišaukimus. Nutarta juos išleisti kuotankiaus – kai ptik pajėgos velys. Ap-dirbs juos Literatūros Komisija drauge su Centro Komitetu, kurs visokiuose nuotikiuose mūsų gyvenimo paduos tiems atsišaukimams ir tēmą.

17. Taktika kovoje prieš atžagareivi-nius gaivalus, tarpe tų ir klerikalus, – visus gaivalus priešingus proletarijato judėjimui ir revoliucijai, – privalo but aštri. Žinoma, be pliovonių ir su fak-tais. (Toliaus bus)

Socijališkos studijos.

Kaip kurie draugai labai žingeidauja, kokiose svieto šalise socializmas geriau išsiplėtojęs ir kur jis greičiausiai įvyks.

Norint išmintingai tą klausimą atsakyt, reikia turēt minty ekonomiškąjį, įvairių šalių išsiplėtojamą, išstudijuot jų politišką įstaugą ir koks jose yra da-bartinis stiprumas socialistiškųjų parti-jų. Ekonomiškas išbujojimas toliausiai pašokęs yra Sujungtuose Amerikos Val-sčiuose. Skaitlingumu viršija Vokietijos socialdemokratija. Bet, kadaği Ameri-kos politišką įstaugą yra daug patoges-nės – socializmo augiui, – negu Vokie-tijos, tai labai lengvai gali dėtis, kad

Amerikos socialistai greit pralenks savo draugus Vokietijoje. Ekonomiškos sąly-gos yra galingiausiai socialistišką gyveni-mo veikėjas; prie to, kadaği čia, Ame-rikoje, socializmo išbujojimui yra atviri politikos keliai, todėl galima tikėtis, kad socializmas čionai įvyks visų pir-miausiai. Po Amerikos seks Vokietija arba Belgija. Čia vienok garsų pasau-lio ekonomistai dvejoja. Aš išreiškiau pažvalgas marksistų. Socialistai-gi re-voliucionieriai tvirtina, kad revoliucija yra teipgi galingas veikėjas ne tik tai gyvenime tautų, bet ir pačiame industri-jų išbujojime. Jeigu tas būtų tiesa, tai ga-lima tikėtis, kad Rusijoje socializmas – su komunistinėms gįslomis – įvyktų pir-miausiai. Tečiau mokslas su pranašyste nesutinka. Męs konstantuokime tik faktus.

* * *

Kapitalistų lėkajai (spauda) tankiai pasigriebia pliaukšt, buk socializmas iš-griausęs visokias valdžias. Taigi, anot jų, turėję išvirst ne tik tai monarkijos, bet ir respublikos. Jie tą remia išvadžio-jimais, girdi, kur tik buvo bandyta atiduot žmonėms valdžią, ten jis sugriuvo visiškai. Tai yra mokslingasis melas.

Kad ateina laikai didelių permainų, tas tiesa. Bet tos permainos išgriaus tik-tai monarkijas ir kitokias valdžių siste-mas, ant kurių sukonzentruotos viršūnės sėdi pavieni tyronai. Respublikų tos per-mainos nebeišvers. Išgriaus tik tai vald-žią privatinio kapitalizmo. Jokios res-publikos sukilius darbininkų kliasa dar neišgriovė. Senovėje buvo respublikos graikų. Bet jas išnaikino svetimtaučiai užpuolikai, karalių vedami. Rymo im-perija žuvo dėlto, kad ji buvo subuda-vota ant darbo vergijos, ir kada vergų darbas tapo nenaudinga, tai iš viso to budinko išpuolė dugnas. Prancūzų ank-styvoji respublika puolė auka reakciji-nės revoliucijos, kurią užkurė Napoleo-nas I, bet buvo vėl atbudavota pavidale respublikos kapitalistinės, puolus Na-poleonui III-čiamjam po Sedanu. Visos naujausios kapitalizmo valstijos – ar tai despotiškos bei konstitutiškos monarki-jos (kaip Austrija, Vokietija ir «dumi-nė» Rusija), ar tai kapitalistinės res-publikos (kaip Prancūzija, Amerika, etc.) stovi akyvaizdoje sparciai augančių re-voliucijų. Tas revoliucijas pakels darbi-ninkų kliasa, išvers kapitalizmą ir įs-teigs respublikas naujas. Tos respubli-kos jau bus tikrai demokratiškos (žmo-nių, per žmones ir žmonėms). Jos ne-žus niekados, tik tobulėsis sudraugini-mui viso pasaulio į vieną žemišką šei-myną.

Vargomatis.

DARBININKO KRONIKA.

¶ Springvalley, Ill. – Laikytame 24 birž., LSPA. 23-čios kuopos susirinki-me, užmanius drg. J.Gvaizdikui, kad su-sirinkusieji, kiek kas išgali paaukautų sušelpimui revoliucijos, tapo surinkta \$ 3.40; vėliau geros valios tautietis prie tų pridėjo 50c., su kuriais pasidaro viso la-bo 3.90; vienbalsiai paskyrėm LSDP. – Sukruskim vėl iš naujo prie darbo, nes ant laiko buvome, lyg užsnuodę, lyg nu-tilęs buvo mūsų kerštas, užgesęs mūsų noras pagelbēt išliuosuoti mūsų tėvynę iš-po vergijos jungo, – jungo politišką ir ekonomišką. Buvome netekę energijos, nusiminę dėlto, jog reakcija, rodėsi, pa-ėmė viršų – išėjo jos pergalė, revoliuci-onieriai tapo apveikti ir, – nutilo, apsi-malšino. Ne! Jie neuutilo, nepertraukė savo darbavimos, nesustojo nė ant valan-dėles. Jie dirba, kaip ir pirmiau, – nar-siai, su pasišventimu, bet tik kitokiu bu-du – slaptai: agituoja po plačias minias, daro plianus, kad vėl susirėmus su prie-šu į atvirą kovą užduot priešui – caro valdžiai mirtiną smugį. Jos – revoliuci-jos ugnis – neužgesus, jos žarijos žėri pilnam įkaitime ir užsikurs prie men-kiausia «vėjelio» dvelkimo (tai duma, kuri daugumą, nesuprantančių ir neper-matančių tikrai dalyko pakreipė į kitą – visai jiems priešingą ir negalincią jo kias naudą atnešti pusę); pasklys po vi-sas to krašto apielinkes maišto–sukilimo kibirkštis ir pagimdys daug didesnį gai-srą–revoliuciją, kuri nušluos senąjį, jau ant paskutinio sugriuvimo laipsnio riog-santį monarkišką režimą. Taigi ir męs skudriau sukruskim prie gabenimo ku-ro, idant tvirčiau galėtų užliepsnoti toji vaiskioji ugnis – revoliucija. – Vardau visų aukautojų liikiu viso labo kovoto-jams už laisvę, – J B a n u l i s.

Iš lauko Partijos.

¶ St. Louis, Mo. – Liuksma yra pra-nešt, jog ir męs, saintliuisciečiai, įsten-gėm surišt LSPA. kuopelę ir glaudžia-mės po socializmo raudonu vėliuku. Kaip jau buvo garsyta «Kovoje», kad čia buvo rengiama tautiškai-darbininki-škas susirinkimas 30 d. birželio š. m. Tai buvo pirmas viešas susirinkimas St. Louis. – toks malonus, ir toks paveiks-lingas! – Nors buvom užkvietę ir tautie-čius atsilaukyt kuoskaitlingiausiai, vie-nok pribuvo, galima sakyti, kuomazi-au-siai. Užtaigi nebuvo kam ir intrigų da-ryt. Todėl gana lengviai sekės sutvert ir kuopą. Buvusieji susirinkime veik visi ir prisirašė, iš-ko ir pasidarė 11 draugų.

Nereikė nei daugelio aiškinimų, kada gi veik visi susirinkusieji žinojo, kas tai socializmas yra ir kokie jo mieriai. Kai kuriems draugam paaiškinus apie revoliuciją, sumetėm aukų 3.25, kuriuos skiriam broliams socialdemokratam. Mėnesinių sumokėjom teipgi 3.25; dar pridėdant 50c. už «Kovos» prenumeratos kortelę, N 4., viso pasidaro \$ 7.00, kuriuos ir siunčiam LSPA. Centro išdininkui, drg. T. Audziulaitienei.

Nors diduma vietinių lietuvių rupinos čia pastatyt bažnyčią ir su tuom gal tikėjosi išgązdysią visus savo priešus, — kurių jie teip neužkenčia, — vienok mes ant to nieko neatbojam ir stumiamės žingsnis po žingsnio pirmyn, kad greičiau prieitum prie tikro kelio, t.y. įvykdinimo socialistiškos draugijos, ar bent nors didumą pasaulio siaubunų panaikyt, kurie mūsų krauju tunka.

Ar šėip, ar teip, visgi galima džiaugtis, kad ir lietuviai, nors palengvo, pradeda suprast apie darbininkų reikalus. Atgal metai niekas netikėjo, kad čia kas įstengtų sutvert LSPA. kuopą, nes ir kalbėt apie socializmą budavo baisu. o šimet ir kuopą tvert nebuvo baisu. Aišku, kad daugumas brolių gavo progą persitikrint, jog vienintelis darbininkų išgaivimas, tai socializmas. Todėl mielai pritarė ir prisirašė prie LSPA.

Taigi patariam ir kitų miestų lietuviams, kur dar nėra LSPA. kuopų. stropiai imtis už darbą ir jas (kuopas) sutvert; žinoma, iš sykio išrodo, kad negalima; ir mums teip išrodė, vienok kaip pabandėm tvert, tai labai lengviau sutvėrėm. Taigi tikimės, kad ir daug yra tokių vietų, kur galima būtų sutvert LSPA. kuopą, kad tik but kam pradėt. — Pirmyn, broliai, pirmyn! Juo greičiau mes susiprasim sueit vienybėn, juo greičiau mes atsieksim savo mierius; o juo ilgiau mes apie savo reikalus nesirupinsim, tuom ilgiau mums reiks vilkt nežmonišką kapitalizmo jungą.

Todėl, teprasmenga visi pasaulio karunuočiai siaubunai! Tegyvuoja sociališka revoliucija! Tegyvuoja «Lietuvių Socialistų Partija Amerikoje»!

Spauzdami draugiškai visų LSPA. draugų delną, pasiliekam su guodone,
Kuopos rašt. J.K. Vasiliauskas,
P.O. Box 512, Wellston Sta.

P.S. Kuopos numeris bus iš eilės 44.
— Red.

Amerikos „inteligentų“ giesmė.

Didžiausi stebuklai, — ot, tai išradimas!...
Tai dievo malonė, tai dievo davimas;
Kaip širdį nuramdo — alus ir degtinė.
Ant svieto malonė pati pirmutinė...
Gerkime, broliai, kol tik turėsimė!
Kol yra grašio — kogi žifėrėsmė?
Kol erlovis krauju šildo krutinę, —

Gerkime vyrų alų, degtinę!

Tai niekai ši žemė, tai kas ta pasaulė,
Degtinė melnesnė už dangų ir aušę; —
Mus broli, sesutė — alus ir degtinė,
Vienybė, brolystė pirma, paskutinė...
Gerkime, broliai, kol tik turėsimė! ir t.t.
O kas įkvėpimą teip augštą gal duoti?
Kas teip gal priversti už stalo sapnuoti?
Tik broliai miellausi — alus ir degtinė,
Tai mūsų brangiausi svajonė auksinė...
Gerkime, broliai, kol tik turėsimė! ir t.t.
Kas gal išvaduoti žmogelį iš vargo?
Be jų kokį daiktą ar gautum ant bargo?
Tik trunkai skaniausi — alus ir degtinė,
Suminkštinti jie širdį, nors būtų ledinė...
Gerkime, broliai, kol tik turėsimė! ir t.t.
Ar šermens, vestuvės — kur čia apsakysi!
Krikštynų ir balių be jų nedarysi.
Pirmiausia pagelba — alus ir degtinė,
Jie nuvelk ir užvelk sėrmėgą rudinę...
Gerkime, broliai, kol tik turėsimė! ir t.t.
Jei rublio prireikia, ar draugo sau gauti,
Arba kad prisieina sau priešus nurauti;
Tai viską padaro alus ir degtinė,
Suteikia pagelbą pripilta stiklinė...
Gerkime, broliai, kol tik turėsimė! ir t.t.
Kad nori tarnystą ar vietą kur gauti,
Bil kur prisitrinti ar kvailį apgauti;
Padės tau geriausiai alus ir degtinė,
Bil būtų pripilta pilna kakarinė...
Gerkime, broliai, kol tik turėsimė! ir t.t.
Kam tauzyt ant vėjo, kur čia surokuosi!
Ir neapsakysi, ir neapdainsi;
Kiek gerą padaro alus ir degtinė,
Skaunėmų kiek sugydo palinksmin krutinę.
Gerkime, broliai, kol tik turėsimė!
Kol yra grašio kogi žifėrėsmė!
Kol erlovės krauju šildo krutinę, —
Gerkime broliai alų, degtinę!

Teip, mūsų broliai žūsta tamsybėjė.
Kūną ir dvasią vargin girtybėjė.
Laikraščių, knygų bijo skaityti,
Gėdžiasi mokslo šviesą įgyti.

J-as.

Rusijoje tokius darbus vadina «juodašimtiniais».

Philadelphijos 1-ma LSPA. kuopa visai netikėtai gavo į savo rankas sekantį laišką, kurį litara litaron paduodama «Kovon», praneša visuomenei apie biurius pasulunų darbus. Laiškas skamba (talpinam originališkai) šiaip:

«Meriden, Conn. 6. 06.

Malonus Tautbroli

P... («apleidžiam tos ypotos vardą. — 1-ma kuopa.»)

Nenusistebėk tamsta ant šio mano klausimo žinodamas Kad aš į partye nebeprigulu O toki klausima klausu žinoma tas tures ar velau ar ankščiau tures pasiroditi Aš Kantrei tileiau ta visa žinodamas Mislidams kad aš tik vienas žinau 30 May 06 par New York važient man tek išgirsti no P. Sanaru kad ir je apetai žina O gal dar ir daugiau Negu aš laukiau Seima tikedamas jog tas numasgas visas biuribes dabar Nematidams neeku apetai Klausu tamstos gal buva slapta apreikšta ape Nedateklų Kovos išde vasare menesi buva iau sanarams žinoma ape Nedatiklu bet tas Matomai neišgelbeie Aprele Menesi Philadelphias Kuopas Užtikimesni sanarej tapa šaukti ir nutare Nedateklų \$ 300 Ušdanktj Supisustam Aukam Ant Revolucyos lietuvaj O ackaitas ži-

noma padaris Szakar makar tas lengvas darbas del Redistes Mielas Broli Muzikantu Shennoodh biauri Role atlošta bet Szito darbiauresne Muzikantai gal Sakitj kad ir ie Streikerej Kovos Rediste Sakisis teisisis Kad ir j Revolucye Kele tarpe Sava bralu taigi kalte pul ant sanaru partyos tarpe Kuru ir tams-ta busi paskaititas ir Remeies takias biauribiu jnstituta Mielas Brali p..... Dirbom Platinom Remem tverem ir Sutverem teisibes partyos Szaka O Kaip jie acizimiu Su teisibe taj Mumis Sarmata ira Sakitie kad mes asame ia tvere taigi aš sakau Kad ta Partye veda Ne Musu Draugaj ali Cara šnipaj ir kaip praeita Rudeni J.O.Szirvidas pasake kad ta partye tiek jlgai bus kol aš. Uzon busu aš išvažasu ir partyes Neliks nepesaka zenkla Mat Rudeni Renges ant šas vasaras j lietuva ale cara kaip nenuverte taj ir apsitoie Suguodone

J. Butkus

47 Pine str.

Meriden, Conn.»

Tas Butkus yra mums gana gerai žinomas. Pirmiaus buvo mūsų kuopoje, Philadelphijoje, kaipo LSPA. draugas. Tačiau visuomet turėjo maniją «laisvės», tai yra turėjo pretenzijas ant šliu-piškojo laisvamanizmo. Vaisiai to buvo tokie, kad, iškėlus Szliupui purviną karę su socialistais, tas žmogelis (t.y. Butkus) su dušia ir kunu atsidavė apgynimui Szliupo. Kad čia ant victos jis py-nė įvairias mums (socialistams) paines, mes to neminėsim. Tos painės buvo teip juokingos ir kvailos, kad visuomet jose pats (kaip ir visi šliu-piškiejie «laisvamaniai») susipainiodavo. Galėjo ir visuomenė patėmyt, kaip tas Butkus rašinėjo pernai rudenį į «Lietuvą» ilgus bet kvailus hymnus Szliupo persikrikštijusiam «tautiškam komitetui», o pliekė draugą Szirvydą ir kitus, nepripažinusius Szliupo autoriteto. Vėliaus jis išlindo su balsais nuo Philadelphijos «9-ių ir 30 draugų-čių», balsuojant apie paskyrimą delegacijos pinigų. Kada gi tos «draugystės», pamačiusios laikraščiuose Butkaus už jas užbalsavimą, nuo savo liuosnorio «atstovo» atsisakė, tai, suprantama, jam žmogūčiui Philadelphijoje pasidarė per karšta ir pasmuko vyras kitur «darbuotis» laisve-«manijos» labui...

Nesiteisiusim prieš protą, kuriame nesimato duguo. Tečias užmetimas apie aukas yra svarbus, — gali įvest visuomenę į neužsitikėjimą. Ypač, kad tie Butkaus darbai eina per laiškus Juk, kas gali žinot, kiek jis tų laiškų jau prirašė.

Revoliucijinės aukos, plaukę per «Kovos» Redakciją stovi šiaip:

1905 m., Gruodžio 26 išsiųsta teleg-

ramu Tilžėn \$ 370.00. Nuo to yra kvita iš «Bank of Commerce», kvita N 16 iš «Darb. Balso» Redakcijos per L. Visminą ir pakvituota 11-12 numerį «D. Balso», metų 1905.

1906 m. sausio 11 išsiųsta per «Drezdener Bank, Berlin» \$ 400.00. Nuo to yra minėto banko publikatas N 8053, kvita N 23 iš «Darb. Balso» Redakcijos per L. Visminą ir pakvituota šių metų «D.B.» N 2.

1906 m. kovo 6 išsiųsta per «Drezdener Bank, Berlin» \$ 730.00. Nuo to yra minėto banko publikatas N 8213, kvita N 47 nuo «Lietuvos Socijaldemokratų Partijos, revoliucijos rėmimo komiteto» per L. Visminą; teipgi pakvituota «Darb. Balso» nr. 4 š.m.

Visos tos kvitos yra visuomenei atviros ir kiekvienam norinčiam, galimos matyt «Kovos» Redakcijoje, bei persitikrint paėmus «Darb. Balso».

Kaip matoma iš aukščiau pristatytų kvitų: banko, «D. Balso» Redakcijos ir «D. Balso» pakvitavimų, visi pinigai, revoliucijai suaukauti ir «Kovos» Redakcijon prisiųsti – 1.500.00, yra teisingai išsiųsti iki Balandžio š.m. per «D.B.» redakciją Lietuvos revoliucionieriams. Tos kvitos yra perkratinėtos 1-mos LSPA kuopos susirinkimuose. Dabar bus tam tikrai suauktas vietinis Philadelphijos revol. šelpimo komitetas, išrinktas per 10 vietinių draugysčių ir vėliau užtvirtintas beveik visų liet. draugysčių esančių Philadelphijoje; tos kvitos bus perduotos ir jam perkratyt ir paliudyt.

Kaslink aukų, suplaukusių «Kovos» Redakcijon jau vėliau – kurių dabar yra netoli \$ 500.00, tos tai tebėra Redakcijoje ir rengiamos išsiųst «D.B.» redakcijon.

Kiek buvo siųsta «Kovos» Redakcijon, tos visos iki centui kas sąvaitę buvo pagarsinta. Kiteip, aukavusieji būtų tuojaus pareikalavę išaiškinimo.

Todėl apie kokius nors revoliucijinėse aukose nužvelgimus negal but ir kalbos.

Partijos-gi jokių nepriteklių nebuvo; kokie buvo, kaip antai užsivilkime užmokėjimo redaktorivi algos, – kurie ir dabar tebėra, – tai tuosius matė ir mato netiktai mūsų Partijos draugai, bet ir visi žmonės. Bet ir tai jie nesiekė sumos išmislytos p. Butkaus. Nepritekliai yra visuomet uždengiami mūsų Partijos draugų.

Iš kur p. Butkus pasėmė tokias biaurias žinias? Beto, jis sako, kad net ir New Yorko draugai tokias žinias jau turį.

Pasiremdami ant aukščiau pristatytų išaiškinimų, mes, Philadelphijos 1-ma LSPA kuopa, reikalaujam nuo p. But-

kaus: 1. Suteikti faktus toms biaurioms, per laiškus platinamoms paskaloms. 2. Pranešti, kurie yra mūsų Partijoje draugai pasidavę carui už šnipus.

Reikalaujam užganėdint tuos mūsų reikalavimus bėgy šio liepos mėnesio. Praslinkus tam, kreipsimės prie p. Butkaus keliu tiesdarystės.

Priduriam, kad mes tokius, kaip šis p. Butkus, slaptus darbus, laikom už pasalingą norą kenkti revoliucijos šelpimui ir mūsų Partijai. Prieg tam, grynios melagystės keliu.

Toliaus, reikalaujame New Yorko tuos draugus, kurie ką žino apie primenamą per p. Butkų mūsų nedorybes, viešai apie jas pranešt. Gali, kas ką žino, pranešt per visokius liet. laikraščius.

Vardan labo visuomenės, prašome kitus liet. laikraščius tą perspauzdint.

Pasirašom 1-mos LSPA kuopos Komitetas:

Pirmsėdis *Jurgis Lukšaevyčė,*
Sekretorius *Ant. Bernotas,*
Finansų sekr. *Ant. Kvederas,*
Išdininkas *Elžb. Slančiauskaitė.*

PAVASARIS.

(Apybaka. Užbaiga)

II.

Dangaus slėniu, lig kad ant jurių laivai, baltais žėgliais pavaromi, plaukė debesėliai; laukuose, tarsi margas audinys, mirguliavo rugiai; laukų plotuose, it juodi raiščiai pratėgmui suklotos gulėjo vagos.

Pamišky, M. kaimo lauko gale, Raulas kartojo vasarą dirvą; vaikščiodamas paskui žagrę prisiminė sau, kaip Vincas jam pasakojo ir išrodinėjo priežastį skurdo ir vargų, ir iš kur jie paeina. Ir jis pats tą jau gana gerai patyrė ir matė, jog visur – ar tai mieste ar kaimuose, vis ir vis turtingieji skriaudžia vargdienius.

Nuvaręs vagą į pamiškį, apstabdė arklį ir atsisėdo ant kupstelio; užsirūkė pypkutę ir, dairydamas aplinkui, mąstė:

— Kaip galinga gamta! Visus ji sutveria ir, pasibaigus laikui jų gyvavimo, vėl pasiima į savo glėbį – plačius savo ruimus; visi jos akise lygūs: nuo menkausio vabalėlio iki tobuliausiam žmogui; nuo smulkiausio daigėlio iki didžiausiam ir storiausiam medžiui; ir visus ji lygiai apteikia savo gausiomis dovanomis, pagal kožno iš jų reikalavimo, palaikymui gyvasties. Bet mes tobuliausi jos tvariniai netobuliausiai elgiamies. Jos aruodai visiems atviri; visi iš jų gali lygiai naudotis, bet mes, ažuot naudotis jomis, pasikankinam trupiniais, ką kiti mums nuo savo kaupų nubraukia.

— Štai! ir čia matytis jos spēka: ana kaip medžiams sprogsa bumburėliai; visur reiškiasi gyvybė, krutėjimas, atbudimas iš ilgo ir gilaus miego.

Pavasaris...

Ir vėl užsimastė, ir rodos parsikeldamas į tolimus vargdienų gyvenimo pasviečius, ėmė ritmuoti eiles:

Ilgai mes laukėm, — ilgai svajojom
Po tamsius raistus, lieknus klampojom;
Šimtmečiai bėgo, — tuom kelią trukdėm,
Bet viltį ugdėm!...

Štai laiks atėjo laisvę igr̃yti, —
Žiedus sau skinti, kelią taisyti; —
Kruvon sustokim, — balaus pakelkim —
Kovon sustelkim!...

Pakilo jis su tokiu begaliniu, linksmum jausmu ir geiduliu širdy, — kad tik greičiau galėtų atvest savo draugus, nesusipratusius brolius ir seseris prie persitikrinimo; tada pranytų visi vargai, lyg tie ką neseniai išpūsti pypkės dūmai.

Vėl ir vėl jis mąstė vaikščiodamas paskui žagrę. Bet štai! blykstelėjo jam puiki mislis ir prisiminė draugo patarmę: pamėgink, nuvažiavęs...

— Teip, reiks pamėggt, — sukuopt skaitymo kuopelę. Juk atsiras gana tam pritariančių.

Ir ištiesų neapsivylė tame, nes už mėnesio, galėjai užtėmyt renkanties subatvakariais burelį jaunų vaikinų ir keletą merginų pas Šukių Juozą. Tame darbe jiems dikčiai prigelbėjo ant vakacijų parvažiavęs Juozo brolis, kuris lankė gimnaziją.

Jis jiems suteikė apšėiai pasiskaitymui medegos; nurodė, kaip elgtis ir ragino daugiau prie tokių kuopelių risti.

Linksma buvo matyti, kaip dailiai bujojo tas prakilnus darbas, iš kurio laukiama trumpoj ateity gausūs vaisiai — išnykimas tamsybės prietarų.

Linksmaus pavasario...

Menkutis.

L.S.P.A. finansų apyskaitos.

Įplaukimai:

Apgarsinimai: 11.00. Prenumeratos: U2 korteles per A.Kiedį 1.00. per P.Bukšnaitį 50c. Mėnesinių: Collinsville, Ill. 4.95. Rochester, N.Y. 1.40. Springvalley, Ill. 4.50. St. Louis, Mo. 3.25. Bridgeport Ct. 1.50. Wallingford, Ct. 2.25. Viso 30.35. Buvo 36.44. Viso 66.79

Išleidimai:

Spauda 2.00. Išsiuntinėjimas 50c. Popiera 8.61. Rėndos už spaustuvę 4.00. Už laikraščius 28c. Kolekt. apgarsinimų 16c. Pirktą apvadų 93c. Sustatymas 9.00. Važinėjimai 16c. Alga redaktorivi už pirmą pusę balandžio 25.00. Viso 50.64

Inėjo	66.79
Išėjo	50.64
Lieka	16.15

„Kovos“ Fondan:

Allegheny, Pa. pas Kailių krikštynose sudėjo: V.Gvazdin-dinskas 1.00. J.Valatkevychius, J.Stasevyčius, D.B., A.Velionis-kis, J.Staškūnas, P.Kailius — po 25c. Viso 2.50

J.Chester, Rochester, N.Y. 85

Buvo 150.37

Viso labo yra 153.72

LSPA. Centro Išdininkas

T. Andziulaitienė.

Draugas, kuris prisuntė Susivažiavimą laišką ir 1 dolerį „Kovos“ fondan ir jo auka tapo nepagarsinta, malonės atsisaukt „Kovos“ Redakcijon, nes tas laiškas terp daugelio popierų nusimetė, ir mes nežinome kieno toji auka.

Susivažiavimo sekretorius A. BERNOTAS.

AUKOS.

Revolucijos reikalams:

Long Island, N.Y.: A.Kriškėičinas, J.Skinkaitis — po 50c.	
A.Dapšis, J.Akstinas — po 25c. Viso [išimant 10c. pers.] 1.40	
A.Žalga. Allegheny, Pa.	50c.
Spring Valley, Ill.: L.Lenkaitis 2.00. J.Ladiga 50c. J.Baniulis, Jonas Gvaizdikas — po 30c. Juozas Gvaizdikas, J.Misiūnas — po 25c. J.Damiliūckas, Černiauckas, Smulkesnių — po 10c. Viso	3.90
St. Louis, Mo. 44-ta LSPA. kuopa: J.K.Vasilūckas, K.Brazis, S.Vosylius, L.Gricius — 50c. A.Kisielius, M.Rasimas, A.Milvodas, J.Milvodas, J.Povilauckas — po 25c. Viso	3.25
Springfield, Ohio: A.Survilas, J.Petrauskas, J.Plioplis, A.Plioplis — po 50c. A.Silas 32c. Viso	2.32
Chicago, Ill. nuo J.Tamuliūno varduvių	2.00
Buvo	488.82
Viso labo yra	502.19

Rutkaus brošiūrėlei.

Minersville, Pa.: J.Kasperavyčius 30c. M.Mikalavycienė 25c. B.Mikalavycienė, E.Sparniene, O.Gustaitiene, M.Konratavyciene — po 15c. Viso	1.15
Traverse City, Mich.: A.Gaubienė, J.Gaubas — 25. Viso 50	
Golens, Kan.: P.Kanapėckas 30c. K.Miliutė, J.Sardokutė — po 15c. Viso	60.
Buvo	45.70
Viso labo	47.95

Už Dulskio tikietus:

Per J.Grušą, Philad. Pa. (3)	75.
Buvo	47.75
Viso labo	48.50

APGARSINIMAI.

ADRESAI

Liet. Soc. Part. Am. Centro Komiteto:

- Organizatorius A.Petratis,
175 E. Huron str. Chicago, Ill.
- Sekretorius susin K. Rutkus,
31 Monroe str., Tounton, Mass.
- Sekret. turtų — P.Bukšnaitis, 10 Washin-
[gton st., New York, N.Y.
- Išdininkas — T.Andziulaitienė,
2135 So. 9-th str., Philadelphia, Pa.
- Knygius — A.Bernotas, 412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.

Philadelphieciams!

Pranešu, kad vietinis Revoluacijos Š. Komitetas nutarėme permainty susirinkimų vietą. Dabar susirinkimai bus laikomi ne be bažnyčioj, bet Lietuvių Laisvės Klubo name, 943 S. 2nd Str., Philadelphia, Pa. kiekvieno mėnesio trečią utarninką. Pirmas susirinkimas atsibus 17 d. liepos [July], todėl meldžiu kiekvieną delegatą išsuvienytų draugysčių atsilankyti ant susirinkimo.

VIET. REV. ŠELP. KOMITETAS.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 1-ma kuopa LSPA. laiko susirinkimus kožno mėnesio 2-ame ir 4-me utarnike, 8-tą val. vakare Lietuvių Laisvės Klube, po No. 943 So. 2-nd Str. Sekretorius, A. Bernotas, 412 Siegel Str.

Cleveland, O., 3-čia k. LSPA. laikys susirinkimus dusy mėnesy: 1. kas 1-mą utarninką, 7 val. vakare ir 2. kas 3-čią nedėdienį, 3 val. po pietų. Atsibus po nr. 210 Central Viaduct.

Kuopos sekr. J.LABANAUCKAS.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibuna viena kart ant mėnesio, paskutinėj subatoj, 7 val. vakare, po No.869—33rd place. O antras susirinkimas bus po visas dalis miesto su propagandos prakalbom, kartą mėnesy. Organizatorius J.JANČAUSKAS, 95 Canalport ave.

New Britain, Conn. 5-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas pirmą nedėdienį kožno mėnesio po No. 35 Lafayette str., pas vietinį rubsiuvį [kriaučių]. Sekretorius S.GARKAUCKAS, 55 Austin str.

Pittsburgo, Pa. 6-ta kuopa laikys susirinkimus kožno mėnesio 2-ą seređą „Liet. Mokslo Dr-tės“ svetainėje. Prasi-dės nuo 7 vakare, ant 142 Ohio str. KOMITETAS.

Rochester, N.Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosi paskutiniam nedėdienij kiekvieno mėnesio, po No. 328 Clifford str. KOMITETAS.

Wilkes Barre, Pa. 9-tos kuopos susirinkimai atsibūna kas pirmą nedėlią mėnesio po N 15 Hancock str. Sekr. J.ADOMINAS, 68 Dodson Lane.

Newarko, N.J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas pirmą nedėdienį kožno mėnesio, po No. 86 Jackson str. 10 val. iš ryto.

Sekr. A. STANELIS, 24 West str.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūva kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 166 E. Main str.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mėnesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, lietuviškoj salėj ant Barre str. Org. P.Grinius, 526 W.Lexington st.

Brooklyno, N.Y., 19-tos k. LSPA. susirinkimai atsibuna 2sykiu ant mėnesio: 1) kas pirmą nedėdienį mėnesio, 3-čia po pietų, 2) kas trečią pėtnyčią mėnesio, 7 vakare, po No 73 Grand str.

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai laikysis kiekvieną 1-mą subatvakarį žėdno mėnesio, M.Mieldažio salėje, 68 W. 25-th St. KOMITETAS.

Spring Valley, Ill, 23-čia k. laiko susirinkimus ketvergais po kožnai 1-mai ir 15-tai dienai mėnesio, 7-tą val. vakare, svetainėje M. Mazeikos, ant Dakota str.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus kas 2-ą ir 4-tą nedėdienį kiekvieno mėn., 2 val. po pietų, po No.1 Church st. [kertė Centre ave. ir Church str.]

Naugatucko ir Union Cyties, Conn. 25 LSPA. kuopa laiko savo susirinkimus dusy ant mėnesio: 1-mą seređą po pirmam kožno mėnesio laiko mitingą su protokolu, o 3-čią seređą po pirmam laiko pasikalbėjimo susirinkimą. Visa-da prasideda 7.30 vakare, lietuviškoje salėj Linden Parke. Kuopos sekr. B.ŽITRYS.

Senandorio 28-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi sąvaiti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas 5. KOMITETAS.

So. Bethlehem, Pa. LSPA. kuopos susirinkimai laikosi po No. 710 5-th str. Organizatorius J.GARŠVA.

Luzerne, Pa. 33 kuopa laikys susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėdienį mėnesio, vakarais, nuo 7 valandos, po No. 243 Bennet Str.

Organizatorius J.K. Makauckas.

Waterbury, Conn. 31-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibuna kas pirmą ketvergą po 1-mai kožno mėnesio, 7½ v. vakare, L.P. Klubo kambariuose, Bank str.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibūna kas paskutinę subatą mėnesio Lietuvių Ukėsu Klubo ruimuose, 96 Green St., vakare 7.30.

Sekretorius T.RUBIKAS.

Bridgeport, Conn. 41-ma LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 2-ą mėnesio nedėdienį, po No. 426 Main str. Sekr. M.P.GLINSKAS.

Easton, Pa. 42-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 2-ą nedėdienį kožno mėnesio, po No. 660 Pine str. KOMITETA.

Už dyka del visu!

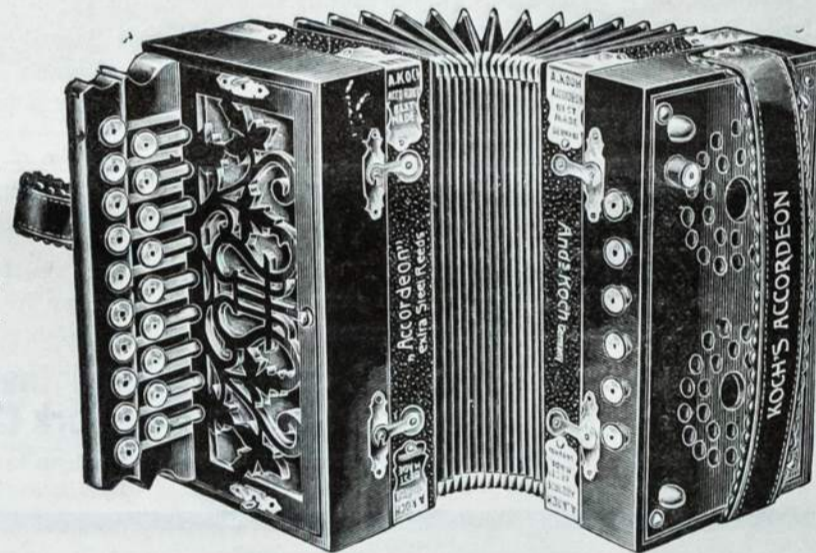
Jeigu neturite mūsų naujo No. 8 didžiausio lietuviško katalogo visokių tavorų, prašome mums pranešti ir katalogas tuojaus jums bus prisiųstas už dyka.

No. M 101.

Vieniszka Armonika.

Geriausio ir garsiausio išdarbio armonika, labai puikiai išgrazinta, mahogany medžio, šikšnuotos su misinginiais aptaisais, 19 perlo raktų, 4 eilės balsų, 6 basai.

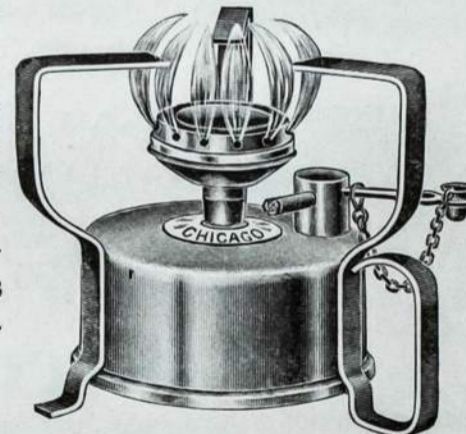
Mūsų prekė tiktai \$ 7. 75.

No. H 23 Glogau Alkoholio-Gazo pečius.

Szitas pečius yra reikalingas kiekvienuose namuose ir kiekvienai ypatai. Galima už minutes laiko bile ką išsivirti ir karštą vandenį padaryti. Deginamas su mediniu arba kitokiu alcogoliu. Nedaro smarvės, dumų ir nesprogs-ta. Geras dėl tų, kurie patįs barzdą skutasi, dėl ligonių, daktarų, moteriškėms dėl prosa-vojimo ir ištaisymo plaukų, geriausias dalykas dėl keliauninkų. Padarytas iš misingio, su ni-keliu apvilktas. Didumas 4½ x 4¼ x 5 colių.

Prekė \$ 1.00.

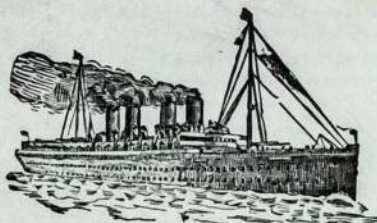

Mēs parduodame visokius tavorus ir prisiunčiame į visus kraštus pasaules kas ką pareikalauja. Iš-mainome visokius pinigus ir išsiunčiame pinigus į visus kraštus svieto labai pigiai ir greitai. Kupčiai ir agentai gali per musu firmą gauti visokius tavorus pigiaus kaip iš magazinu [wholesale]. Pinigus siu-skite per Money Order iš pačto arba Expreso. Galima siusti popierinius pinigus ir mažiaus kaip dole-riu pačto markemis po du centu registravotoje gramatoje.

**Cosmopolitan Trading Company, Dept. 2.
218 Fulton st., New York City, U. S. A.**

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikietu

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.
609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

KAD SERGI NENUSIMYK -- BUSI ISZGYDYTAS --

Pirmiaus kreipimosi prie kokio daktaro, pažink savo ligą ir priežastis pamatiškai, kad koks daktarelis bile kur ar šundaktaris ne'sanę ligą neiškaltetų, už tai reikalauk — atsiusdamas 10 centų stem-poms, gausi knyga parašyta profesoriaus Dr. E. C. Collins ir perskaityk apie savo ligą skyrius su acyda

Knyga

į 128 puslapiu

Vadova ing

Sveikata

Joje randasi dideli koliornoti paveikslai sudejimo žmogaus kūno ir naujai dadeta 11 apsiereškimo gemančio kudukio pas motiną viduriuose. Ta knyga naudinga sergantiems ir sveikiems

Dr. E.C. Collins Medikalszkas Institutas yra seniausias Amerikoje ir žemiaus minejamas ligas, greičiausiai šiu geriausia pasekme išgydo, — nuo plaučių ligos, kosulio, kepenų, inkstų, vidurių ligos, kraujo ne'ystumo, galvos skaudėjimo, diegliu ir reumatizmo; skuros [odos] ligas ir niežėjimą, lytiškas silpnybes, slaptas ligas vyrų ir moterų, seklos nubėgimą, saužagystę su jos visais apsiereškimo vaisiais, nervų ligas, abelną nusilpnėjimą, kataro (slogos), pūslės, galvoj spieginimą, miegustumą, goldiges, skausmingas moterų mensesines ir baltasias antdrapanes, užskrečiamas piktas ligas, kaip ir kitas kurios ant nelaimes žmonių ir kankinimo atsiranda, į umą laiką. Atsišauk tuojans, nes —

Dr. E.C. Collins Medical Institute yra Speciališkias daktaras visada ant kožnos ligos. — Del kožno apsilpninto ligom, Speciališkias vaistai tampa sutaisyti po ištyrimo ligos ir išsiunčiami po Suvienytas Valstijas visur, Canada, Mexica ir visą pasaulę.

Rašant adresuok: **Dr. E.C. Collins Medical Institute,**
140 W. 34-th str. New York City.

Atsišaukiantiems asabiškai ofllsas (tarp Broadway ir 7-tos Ave.) atdaras kasdien nuo 10 iki 5 val. po pietų.
Vakarais: Utarninke, Seredoj ir Pėtnfncioje nuo 7 iki 8 val. Nedėloms: nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Atkreipiu atydą savo draugų ir vientaučių lietuvių, kad mės apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą

Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

NAUJAUSIOS PAVASARIO MADOS.

Viską tą parduodam labai prieinamoj prekej.

Prosinam ir taisom vienus metus **UŽ DYKA!**

L.Freedman & Son.

VIENA PREKE

Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

Kampas South ir 4-tos.

LIETUVIŠKA APTIEKA.

Joffe & Wolff.

3-čia ir Bainbridge Str.

PHILADELPHIA, PA.

Prilaikome visuomet krautuvėje grynus vais-tus, visokias europėjiskas szaknis; teipgi turime: Severos gyduoles, Groblevskio, Treinerio Kartųj vyna, Pain expellerj, šviežias dieles. — Užkvečiame visus lietuvius lankyti į musų sakrovą. Receptus sutaisome su didžiausia atyda.

Christijonas PFAFF.

Pardavėjas vyno ir visokių de-gtinių: bonkoms, tuziniais ir baksais. Prašau lietuvius nepamiršt adreso:

S.E. Cor. Passyunk Ave., & Catharine str.,
Philadelphia, Pa.

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2 ros ir Dickinson Str.,
Philadelphia, Pa.

VIENATINIS LIETUVIŠKAS

SALIUNAS

JULIUS CALMIN

Visoki skanqs švieži gėrimai: alus, degtinė, vinas, likerai; puikqs cigarai.

400 Mechanic st., Camden, N.J.
Bell 'Phone, 868—x E. 'Phone, 1033—A.

Kolsun Bros.

Main Office 224 Bainbridge Street.

Karietos šermenims, ba-liams, vestuvėms ir t. t. pribuna bile valandoje —

Keystone Telephone

Main 48—42 D

Prima orderius teipgi: Georg Kolsun 9580. Waters

PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ.

H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.

Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrams, moterims ir vaikams. Susiszneka lietuviszkai. Pigos prekės.

Kada tik norėsi pasisamdyti sau advokatą, kiekviename legališkame reikale, kreipkis pas

Luther S. KAUFFMAN

ATTORNEY-AT-LAW

1001 CHESTNUT STR. PHILADELPHIA, PA.
ROOM 711 MUTUAL LIFE BUILDING

„PASKUTINE BANGA“

Drama iš buities revoliucionierų Lietuvoje. Parsiduoda „Kovos“ Redakcijoje po 10c.

„SPARVA“

N 1. Politiskų karikatūrų laikraštis. Visai nebedaug, 5 centai. Rašyk „Kovos“ Redakcijon.